واکنش تند به خاطر مطرح شدن «فرهنگ ضد خانواده»

حجت‌الاسلام عالی در واکنش به بازخوردهای موضع اخیرش در خصوص اظهارات یک فیلم‌نامه‌نویس گفت: واکنش تند ما به دلیل شدت عمل نبود که در تریبون رسمی نظام اسلامی مطرح شد و فرهنگ غلط و ضدخانواده را ترویج کرده و مورد دفاع قرار داد، اما عذرخواهی و عدم لجاجت گوینده این مطالب، اتفاق مثبتی بود.

حجت‌الاسلام عالی و المسلمین مسعود عالی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرگزاری تسنیم، با اشاره به سخنان یکی از فیلم‌نامه‌نویسان که در جشنواره فیلم فجر عنوان شد، تأکید کرد: واکنش ما متناسب با سخنان مطرح‌شده بود. او تصریح کرد: وقتی عمل زشتی روی دهد و آن عمل در تریبونی که مهم‌ترین سنگر هنری انقلاب اسلامی است مورد حمایت قرار گیرد، باید با آن مقابله شود.

حجت‌الاسلام عالی ادامه داد: مطلبی که در سخنرانی به آن اشاره کردم در مقابل عمل ناشایست و گفتار دفاعی نویسنده‌ای بود که از تریبون جشنواره فیلم فجر انقلاب اسلامی ابراز شد، چراکه جشنواره فیلم فجر به منزله سنگری در انقلاب است و برای حفظ آن تلاش‌های زیادی شده و خون‌های زیادی برای پیروزی انقلاب اسلامی ریخته شده است. به همین دلیل نباید آن را نادیده گرفت، به‌طوری که از این تریبون، حرف‌های ضدارزشی و ضداسلامی عنوان شود.

او با بیان اینکه دفاع از ازدواج سفید به منزله فروپاشی نهاد خانواده است، اظهار کرد: این نوع همزیستی از لحاظ فقهی خلاف نظر اجماع فقهاست و از سوی دیگر از نظر اخلاقی و زندگی مشترک هم تعهدی در آن وجود ندارد که نهاد خانواده را حفظ کند.

او به عذرخواهی نوشین معراجی اشاره کرد و گفت: در عذرخواهی اول، هیچ تناسبی میان پوشش خبری و حرفی که عنوان شد، وجود نداشت، در عین اینکه آنچنان پررنگ نبود که سوءبرداشت را برطرف کند.

این استاد اخلاق به عذرخواهی بعدی و جدی نویسنده اشاره کرد و گفت: این اتفاق خوبی بود که گوینده مطلب، لجاجت به خرج نداد و از حرفی که زده بود، عذرخواهی کرد.

او تصریح کرد: بازیگران، فیلم‌نامه‌نویسان و جامعه فیلمساز ما باید بدانند عنوان کردن مطالبی مانند ازدواج سفید، به منزله خارج شدن از حدود شرع است که جای تأسف دارد از تریبون انقلاب اسلامی مورد دفاع قرار گیرد. حجت‌الاسلام عالی ادامه داد: واکنش تند ما به دلیل شدت عمل زشتی بود که در تریبون رسمی نظام اسلامی مطرح شد و فرهنگ غلط و ضدخانواده‌ای ترویج کرد و مورد دفاع قرار گرفت. گفت: یکی از فیلم‌های ساخته شده در جشنواره فیلم فجر در سال‌های گذشته، شیار ۱۴۳ بود که هر مرحوم انقلاب از آن قدردانی کردند. حجت‌الاسلام عالی از منش و روش قدردانی به عنوان شیوه‌ای برای نزدیک کردن افکار به خط سیر انقلاب اسلامی یاد و اظهار کرد: پیرو سیره رهبر معظم انقلاب اسلامی، باید از کارهای ارزشی دفاع و قدردانی کرد. البته ایستادگی در برابر روش غلط نیز از وظایف اسلامی است که نباید از آن غافل شد.

موعظه
آیت‌الله مهدوی کنی

غیبت، ترور شخصیت دیگران است

قرآن کریم در چند مورد به‌شدت غیبت را نکوهش و از آن نهی کرده است، از جمله «ویل لکل همزه لمزه»؛ وای بر عیب‌جویان بی‌پرهیزید»، «وَلا یَغتَب بَعضُکم بَعضاً؛ بعضی از شما از بعضی دیگر غیبت نکند. آیا اخیه میتا فکرهتموه؛ هیچ یک از شما از دیگری غیبت نکند. آیا کسی از شما دوست دارد گوشت مردار برادر خود را بخورد؟ (به یقین) همه شما از این کار کراهت دارید. پس بدانید غیبت کردن مانند خوردن گوشت مرده برادر دینی است، از آن سخت بپرهیزید».

از این رو آیه استفاده می‌شود در غیبت انگیزه عیب‌جویی شرط است؛ زیرا در آیه اول، از غیبت به عنوان عیب‌جویی و هرزه‌گویی مذمت شده و در آیه دوم، غیبت را با خوردن گوشت مردار برادر دینی تنظیر کرده و این تنظیر به این دلیل است که غیبت، در واقع ترور شخصیت دیگران است؛ گویی غیبت‌کننده به وسیله غیبت، شخصیت آن‌ها را له و از صحنه بیرون نشان می‌کند.

در اینجا غیبت‌کننده با غیبت دو کار انجام می‌دهد: یکی آنکه دیگری را بی‌آبرو می‌کند؛ دوم راهی برای کسب وجاهت و آبروی خویش دست و پا می‌کند و در حقیقت، ترور شخصیت دیگران را سبب حفظ آبروی خود می‌پندارد و به اصطلاح شخصیت خود را در گرو مردن دیگران و پایمال کردن آن‌ها می‌بیند.

نکته دیگری که از این آیه استفاده می‌شود، این است که غیبت فقط در مورد مسلمانان حرام است؛ زیرا دو عبارت «بعضکم بعضا» و «لحم اخیه» اشاره به مؤمنان است و غیر مؤمنان را در بر نمی‌گیرد. سومین نکته‌ای که ممکن است از آیه شریفه برداشت شود، آن است در صورتی غیبت موضوعیت پیدا می‌کند که طرف مقابل حضور نداشته باشد؛ زیرا علاوه بر آنکه ذیل غیبت نشانه عدم حضور است، کلمه «میتا» نیز به این معنا اشاره دارد؛ چون در آیه شخص مغتاب (غیبت شونده) مانند مرده فرض شده است، پس همان گونه که شخص مرده غایب است و نمی‌تواند از خود دفاع کند، او نیز به دلیل حضور نداشتن قادر به دفاع از حیثیت و آبروی خویش نیست. نکته چهارم، همان طور که در مبحث دیگر زنده نمی‌شود، آبروی از دست رفته نیز قابل برگشت نیست (والله اعلم). چه بسیار افرادی که آزرده خاطر از دنیا رفتند و دیدارها به قیامت افتاد و آن‌گاه در پیشگاه خداوند متعال به محاکمه و داد‌خواهی برخواهند خاست. برگرفته از کتاب «اخلاق عملی»، ص ۱۵

فروتنی در آن است که با مردم چنان‌کنی که دوست داری با تو چنان باشند.

تربیت دینی

رئیس مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی مطرح کرد

نقش عملی والدین در تربیت دینی از هر چیزی کارسازتر است

گاهی پرسش‌های کودکان و نوجوانان در عین سادگی چنان معنای عمیقی دارد که شما نمی‌دانید چگونه پاسخ کودک را بدهید تا متوجه شود. به‌ویژه زمانی که سؤالاتشان درباره خدا و جهان و... است. شاید برای شما هم پیش آمده باشد یا این جنس از سؤالات خردسالان و کودکانی کنجکاو و روبه‌رو شده باشید و گاه از پاسخگویی به آن‌ها درمانده شوید. بیشتر کودکان و حتی نوجوانان پرسش‌های زیادی درباره خدا مطرح می‌کنند که شاید والدین و حتی معلم‌شان نتوانند به‌درستی جوابشان را بدهند.

غرب‌گرایی مهر در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام محمدجواد اصغری، رئیس مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی سعی کرده به این پرسش پاسخ دهد که چگونه باید کودکان را برای ربات‌ها و رسیدن مذهبی آماده کرد که گرایه‌ای از آن را می‌خوانید.

■ **فنون و ابزار لازم برای تربیت دینی کودک و نوجوان**

حجت‌الاسلام اصغری با اشاره به فنون و ابزار مورد نیاز برای تربیت دینی کودک، گفت: برای تربیت دینی فرزندان، فنون و ابزاری لازم داریم. وسایل و ابزار تربیت در این راه زیاد است، اما یکی از روش‌های تربیت دینی فرزندان استفاده از داستان‌های مربوط به پیشوایان مذهب است که ذکر آن سطح فکر و معرفت کودکان را بالا می‌برد و دلبستگی در کودکان ایجاد می‌کند و سبب می‌شود آن‌ها بتوانند کنترل کنند زبان آن از نفس بیشتر است. بگذارید خود کودک همانند آن‌ها باشند، همچنین به همراه داستان و شرح حال وزندگی اولیای مذهب می‌توانید معارف و مباحثی را به کودک القاکنید.

وی افزود: قرار دادن کودک در جو مذهبی مثل مساجد و محافل، جلسات مذهبی و اجتماعات سالم دینی در رشد و پرورش دینی آن‌ها بسیار مؤثر است. کودکان از حدود سه سالگی چنین آمادگی را دارند و در ضمن آن به فراگیری آیات و دعا و برنامه‌ها می‌پردازند. کودک از همراهی با پدر برای رفتن به مسجد خوشحال می‌شود و به مسائل مذهبی با علاقه گوش می‌کند، از حدود هشت سالگی دوست دارد عضو سازمان مذهبی شود و به خاطر آن احساس غرور دارد. کودک به مسائلی مانند برگزاری نماز جماعت، تربیت گروه‌های سرود مذهبی و مشارکت در آن‌ها علاقه‌مند است. دکلمه، نمایش، عبادت‌های جمعی و آوازهای مذهبی به صورت گروهی در تربیت مذهبی کودکان بسیار مؤثر است و سبب رشد مذهبی، صفا و اخلاص آن‌ها می‌شود؛ اگر چه برخی از آن‌ها برای خوشایند دیگران صورت گیرد.

اصغری عنوان کرد: به کاربردن منطقی کودک‌پسند و بیان مسئله به زبانی که کودک را قانع کند خود در در آمدی، تیر سلام را به سویشان پرتاب کن و در کنارشان بنشین و سخنی بگو تا آنان سخن بگویند؛ اگر دیدی به یاد خدا هم با آنان شریک شو، وگرنه از نزد آنان به سوی دیگران تغییر مکان بده».

■ **مأنوس کردن فرزند با همسالان پایبند به مذهب**

رئیس مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی عنوان کرد: کودک در هر زمانی آماده انجام دادن همه کارها نیست. در ساعتی نمی‌خواهد با پدر و مادرش نماز بخواند، بهتر است او را تحت فشار قرار ندهید و مجبورش نکنید حتماً برخیزد و نماز بخواند چون زبان آن از نفس بیشتر است. بگذارید خود کودک با رغبت و علاقه به سوی شما بیاید تا بر اساس حضور قلب به عبادت بپردازد. بهتر است به اسم مذهب چیزی را به کودک تحمیل نکنید، چون مفید نیست.

وی افزود: از مجاورت و همراهی نیکو با کودک استفاده و تلاش کنید کودک با شما با فرد دیگری که پایبند به مذهب است مأنوس شود. انس‌ها و الفت‌ها، انضباط مذهبی را درونی می‌کنند. طفل در عین آزادی فکر، به آزادی عبادت و اطاعت هم دست پیدا می‌کند و این موضوع از هم آغاز کودکی پیگیری شود، در پیش از ۱۰ و حتی در هشت سالگی ثمرات خود را نشان می‌دهد و به اصطلاح قواعد مذهبی در او رسوخ‌دار می‌شوند.

■ **بستر خانواده باید بستر ذکر و یاد باشد**

وی خاطرنشان کرد: از دیگر روش‌های تربیت دینی کودکان، ایجاد عادت مذهبی در آن‌هاست. والدین باید ذکر خود و خانواده خود را مذهبی کنند، به‌گونه‌ای که رفتار و گفتار، رفت‌وآمدها، معاشرت‌ها، خورد و خواب‌ها و موضع‌گیری‌ها همه رنگ مذهب داشته باشند. آن‌ها باید نماز خود را در اول وقت بخوانند و برنامه کار و بازی کودک را طوری ترتیب دهند که در آن ساعت فارغ‌البال و با آن‌ها همراه باشد. فرزندانتان را متذکر خدا قرار دهید؛ این به معنی تسبیح دادن به دست فرزند نیست، بلکه باید بستر خانواده بستر ذکر و یاد خدا باشد و یاد خدا به طوری در آن خانه قوی باشد که کسی جرئت گناه نداشته باشد.

اصغری در پایان عنوان کرد: والدین و مربیان باید روح خیرخواهی نسبت به همنوع را در خود زنده سازند تا فرزند از آن درس بیاموزد، در برخورد با دیگران خوشرو باشند تا فرزندان هم خوشرویی را یاد بگیرند. همچنین تربیت دینی فرزند نباید به‌گونه‌ای باشد که او از تعالیم دینی خسته و متنفر شود چرا که کودکی که از همان آغاز حیات از عبادت خسته شود ترجیح می‌دهد بدون مذهب باشد.

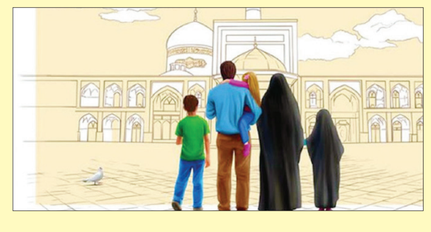

ادب همنشینی

در تنبه الخواطر آمده لقمان به پسرش گفت: «پسرم، هر گاه به انجمن گروهی را به سویشان پرتاب کن و در کنارشان بنشین و سخنی نگو تا آنان سخن بگویند؛ اگر دیدی به یاد خدا هم با آنان شریک شو، وگرنه از نزد آنان به سوی دیگران تغییر مکان بده».

حکمت

خدای متعال به من وحی فرمود متواضع باشید، تا هیچ کس بر دیگری فخر نفروشد و احدی به دیگری زورگویی و تجاوز نکند.

قاب سیما

در برنامه «روایت هیئت» مطرح شد

نقش هیئت‌ها در توسعه فرهنگ و هنر

نخستین و مهم‌ترین رکن هر هیئت که ببرق ابا‌عبدالله الحسین(ع) را برافراشته، منبری است کسی که سخنرانی و تبیین موضوعات و اندیشه‌های فکری را برعهده دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، رحیم آبفروش، دبیر جامعه ایمانی مشعر در برنامه روایت هیئت که از شبکه افق صدا و سیمای جمهوری اسلامی پخش شد بر ضرورت توجه به جایگاه و کارکرد هیئت حسینی و غفلت نکردن از ظرفیت‌های پنهان و آشکار آن اشاره کرد و گفت: در شرایط امروز که اغلب مردم درگیر مادیات هستند، ببرق و پرچم امام حسین(ع) است که می‌تواند کارهای بزرگی را رقم بزند. در این اوضاع وانفسای امروزی که هر کس برای هر کاری با کوچک‌ترین مقدار چرتکه می‌اندازد، جماعتی برخلاف این نگاه مادی گرایانه و دنیاطلبانه، از زندگی و معیشت خود می‌زنند و پای امام حسین(ع) و هیئت اهل‌بیت(ع) می‌ایستند.

وی در خصوص ماجرای حمله تروریستی به یکی از هیئت‌های حسینی در سال ۱۳۸۳ گفت: هیئتی که صرفاً به عزاداری امام حسین(ع) می‌پرداز، برای چه کسی خطر خواهد داشت؟ چه اتفاقی در این جلسات می‌افتد که استکبار جهانی حاضر است برای از بین بردن آن، انسان‌های سخیف و کثیفی را اجیر کند تا مردم بی‌گناه را به خون بکشند؟ قطعاً این موضوع نشان از کارکرد و ظرفیت بالای هیئت حسینی دارد که می‌تواند این‌چنین لرزه‌ای بر اندام دشمنان بیندازد.

رحیم آبفروش با اشاره به ضرورت توجه به ارکان هیئت و شناخت آن در راستای به‌کارگیری صحیح از ظرفیت و داشته‌های هیئت مذهبی عنوان کرد: نخستین و مهم‌ترین رکن هر هیئت که ببرق ابا‌عبدالله الحسین(ع) را برافراشته منبری است؛ کسی که سخنرانی و تبیین موضوعات و اندیشه‌های فکری را بر عهده دارد. همچنین در کنار این رکن، مداح و ستایشگران نقش مهمی ایفا می‌کنند اما یکی از مهم‌ترین ارکان هیئت که در دوران امروز باید بدان توجه ویژه شود مدیر است. در این میان رکن دیگر یعنی شاعر نیز در هیئت می‌تواند حائز اهمیت باشد و بر همین اساس مداح و منبری می‌توانند از اشعار و سروده‌های شاعر استفاده کنند و در مجموع هیئت مذهبی دارای چهار رکن اصلی مداح، منبری، مدیر و شاعر هستند.

دبیر جامعه ایمانی مشعر با اشاره به ارکان فرعی هیئت مذهبی و جلسات عزاداری امام حسین(ع) تصریح کرد: بی‌شک در کنار چهار رکن اصلی هیئت مذهبی باید ارکان و بخش‌های فرعی را نیز متصور بود که هر یک نقش‌ها و اثرات بسزایی دارند. بر این اساس در یک هیئت، بانی جلسه، قاری و تلاوت‌کننده قرآن کریم، مسئول صوت و تصویر، مسئول چندرسانه‌ای، مدیر کانال‌های اطلاع‌رسانی و ده‌ها بخش دیگر می‌توانند اثرهای بسزایی در توسعه و شناخت ظرفیت‌های جلسات عزاداری داشته‌باشند و نقش مهمی را ایفا کنند.

وی با اشاره به نقش هیئت مذهبی و جلسات عزاداری امام حسین(ع) در توسعه و فرهنگ‌سازی جهاد تبیین که از سوی رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار مداحان و ستایشگران اهل بیت(ع) مطرح و بر آن تأکید شد، عنوان کرد: بی‌شک یک هیئت حسینی می‌تواند تمام ارکان فرعی و اصلی خود را به خدمت بگیرد تا بسترساز جهاد تبیین باشد. هیئت باید با تمام ارکانش در خدمت اهل بیت(ع) و پیاده‌سازی جهاد تبیین باشد و این موضوع به این ترتیب تحقق خواهد یافت که مداح و منبری به یک موضوع خاص درباره جهاد تبیین تکیه و اشعار و سخنرانی‌های خود را بر اساس آن تنظیم کنند. همچنین احکامی که در آن جلسه مطرح می‌شود در راستای این موضوع و با آنکه فضاسازی‌های هیئت و اشعار سروده شده متمرکز به موضوع تعیین شده باشد و در یک نگاه کلی، هیئت و تمام ارکان تشکیل دهنده آن در خدمت و استخدام تبیین یک موضوع باشند.

آبفروش با اشاره به ظرفیت‌های بالای هیئت‌های مذهبی و نقش بی‌بدیل آن در توسعه فرهنگ و هنر کشورمان گفت: خدماتی که هیئت‌های مذهبی از سالیان گذشته به معماری، موسیقی و هنر این کشور کرده‌اند بر کسی پوشیده نیست و این خدمات در جای خود کم‌نظیر و بی‌نظیر است.

به عنوان مثال امین فروغی در کتابی به جمع‌آوری مجموعه نوحه‌های قدیمی تهران می‌پردازد و در آن کتاب اثبات می‌کند بسیاری از ترانه‌هایی که در گذشته خوانده می‌شد از نواهای مداحی وام گرفته شده است یعنی بسیاری از آهنگ‌ها و ریتم‌های اصیل ایرانی که می‌توانست در گذر زمان فراموش شود به واسطه خدمات هیئت مذهبی به هنر زنده شده است.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد مسئولان تا آنجا که می‌توانند ارکان و کارکردهای هیئت را به خوبی نشان دهند تا این عنصر مهم و تأثیرگذار از مظلومیت رهایی یافته و به جایگاه اصلی خود برسد. بنا بر این گزارش در ادامه برنامه روایت هیئت طی ارتباط تلفنی با احمد پارسایی، مسئول روابط عمومی کانون رهپویان وصال شیراز با اشاره به حادثه تروریستی کشتار مردم بی دفاع در این هیئت مذهبی توسط گروه تروریستی جمشید شارمهد و نحوه برگزاری دادگاه این تروریست گفت: ۱۴ سال پیش حمله تروریستی به عزاداران هیئت ابا‌عبدالله الحسین اتفاق افتاد که علاوه‌بر کشته شدن چندین نفر بی‌گناه در این حادثه، پدران و مادران بسیاری از این شهدا به واسطه اثرات روحی شدید و از دست دادن عزیزانشان در سال‌های بعد فوت کردند.

پارسایی تصریح کرد: این جنایت ابعاد بسیار بالاتر از آن چیزی که در رسانه‌ها مطرح شده دارد، چرا که جانبازانی از این رویداد تلخ به جا ماندند که ۱۴ سال است در بیمارستان‌ها به درمان مشغول هستند. از جمله شهیدان این حادثه تلخ شهید نصیری است که سر بریده از بدن خانواده خود بود و خانواده آن‌ها در این ۱۴ سال با مشقت بسیار و سختی گذران عمر داشتند. مسئول روابط عمومی کانون رهپویان وصال شیراز اظهار کرد: کمترین خواسته قربانیان و خانواده شهدا از دادگاه جمشید شارمهد، حکم اعدام است چرا که در هر ایدئولوژی و کشوری اگر یک فرد دست به کشتن هموطنان خود بزند حداقل مجازاتش اعدام خواهد بود. بحث دیگر ما پیگیری قانونی در مجامع بین‌المللی درزمینه کشورهایی است که به این تروریست کمک کردند، در حالی که جمشید شارمهد در لیست قرمز پلیس بین‌الملل قرار داشته است و باید هر کشوری به استرداد آن کمک می‌کرده اما کشورهای آمریکا، آلمان و انگلیس به راحتی برای رفت و آمد این فرد چراغ سبز نشان دادند.

حکایت

تکلیف مشخص

عارفی به مرید خود گفت: شیطان بر پدر و مادر تو (آدم و حوا) سوگند خورد که نصیحت‌گر آن است و دیدی که با ایشان چه کرد! حال که به گمراهی تو سوگند خورده معلوم است با توجه می‌کند! اکنون دامن همت به کمر زن و خود را از مکر و فریبش برهان.

عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی از ضرورت تبیین یک آموزه اسلامی می‌گوید

از غیرت اسلامی تا تعصب جاهلی

در اعمال غیرت باید از افراط و تفریط بپرهیزیم و عقلانیت عملی را رعایت کنیم؛ زیرا افراط و تفریط نتیجه عکس می‌دهد، بنابراین باید تابع دین و آموزه‌های متقن آن باشیم و از اعمال سلیقه شخصی و وسواس گونه پرهیز کنیم.

گوینده

■ **منظور از غیرت ملی چیست؟**

غیرت یک امر فطری است که خدا در سرشت انسان نهاده است. علامه طباطبایی می‌فرماید: «در ساختمان روحی انسان چیزی به کار رفته که آدمی را در مواقعی که احساس کند دیگران به منافع او تجاوز می‌کنند و رعایت احترام مقدسات (مثلاً اطفال و ناموس) او را نمی‌کنند و یا درصددند آبروی او را ببرند و خاندان او را هتک نمایند و یا کاری دیگر از این قبیل کنند وادار به دفاع می‌سازد. این لزوم دفاع از خود و از متعلقات خود حکمی است که فطرت به گردن بشر انداخته و به وی الهام کرده».

■ **رهبر معظم انقلاب می‌فرمایند توصیه من این است که حضور سیاسی لازم است و در موادی مقتضای غیرت دینی هم هست؛ اما با حرکات بی‌رویه، حرکات عصبی، تفاوت بگذارید. مرز بین این دو را همیشه در نظر داشته باشید. تفاوت غیرت دینی و عصبیت سیاسی در چیست؟**

واژه تعصب برگرفته از عصبیت و آن به معنای جانب‌داری و دفاع از کسی است که فرمان او بر تو لازم است یا طرفداری از کسی که او را به خاطر هدفی برگزیده‌ای. این منظور در لسان العرب می‌نویسد: تعصب برگرفته از عصبیت و عصبیت به معنای به پا خاستن انسان برای کمک به نزدیکان و آشنایان است؛ خواه آن‌ها ظالم باشند و خواه مظلوم.

بنابراین تعصب به معنای مطلق حمایت کردن از اموری است که به انسان تعلق دارد، هر چند در آن ظلم و ستمی به دیگران وارد شود؛ حق باشد یا ناحق. به این معنا که در دعوا و نزاع یا انتخابات و مانند آن با وجود آنکه می‌داند حق با دیگری است ولی از خویشاوندان خود حمایت می‌کند. البته عشق و علاقه انسان به متعلقات خود و حمایت از آن‌ها امری طبیعی است و نمی‌توان بر آن خرده گرفت ولی باید مواظب بود به حد افراط نرسد. منظور از تعصب بیجا همین حد افراط است. در کتاب اخلاق در قرآن نیز آمده است: «تعصب و حمیت و تقلید سه مفهوم نزدیک به هم هستند که شاخه مذموم و شاخه ممدوح دارند. به‌طور کلی اگر وابستگی انسان به امور نادرست و غیرمنطقی باشد، تعصب مذموم است و این همان چیزی است که در قرآن مجید از آن به عنوان تعصب جاهلیت یاد شده است. اگر وابستگی به امور مثبت و مفید و سازنده و از روی علم و آگاهی باشد، تعصب مثبت و ممدوح است». زهری می‌گوید: از امام علی بن الحسین(ع)، معنای عصبیت را پرسیدم. فرمود: العصبیّة التی یأثم علیها صاحبها ان یری شرار قومه خیراً من خیار قوم آخرین ولیس من العصبیّة أن یحبّ الرجل قومه ولکن العصبیّة أن یعین قومه علی الظلم؛ تعصب نابسندی که دارنده آن گناهکار به شمار می‌رود آن است که: بدی خویشان خویش را نیک ببیند و آن بدی‌ها را بر نیکی دیگران برتری دهد لکن دوست داشتن و طرف‌داری از خویشان امری است پسندیده؛ مصداق عصبیت منفی است آن است که کسی قوم و قبیله‌اش را بر ستم و ستمگری یاری رساند. هر چند در آموزه‌های روایی، در بیشتر موارد، تعصب مذموم مورد اشاره قرار گرفته است، مانند این روایت که از پیامبر(ص) نقل شده که فرمودند: «من کان فی قلبه حبة من خردل من عصبیة بعثه اللّه یوم القیامة مع اعراب الجاهلیة»؛ هر که در دلش به اندازه دانه خردلی عصبیت باشد خدا در روز قیامت او را با اعراب جاهلیت برخواهد انگیخت.

■ **در چه زمینه‌هایی می‌توان برای غیرت کارکردهای اخلاقی، اجتماعی و سیاسی قائل شد؟**

مهم‌ترین پیامد غیرت دینی بقای دین و مهم‌ترین فایده غیرت ناموسی، عفت و پاکدامنی افراد جامعه است. در روایاتی که از ائمه اطهار(ع) رسیده به برخی از پیامدهای اخروی غیرت نیز اشاره شده است.

قداح از امام صادق و او از پدرانش(ع) روایت می‌کند موسی بن عمران(ع) گفت: بار خدایا آن‌هایی که روز قیامت در سایه عرش تو قرار می‌گیرند در آن روزی که سایه‌ای جز سایبان تو نیست چه افرادی هستند. خداوند متعال فرمود: آن‌هایی که در هنگام دیدن محرمات به خشم می‌آیند. در آن هنگام که مشاهده می‌کنند مردم محرمات را حلال کرده‌اند مانند پلنگ که خشمگین می‌گردد و حمله می‌کند. در اعمال غیرت باید از افراط و تفریط بپرهیزیم و عقلانیت عملی را رعایت کنیم؛ زیرا افراط و تفریط نتیجه عکس می‌دهد. بنابراین باید تابع دین و آموزه‌های متقن آن باشیم و از اعمال سلیقه شخصی و وسواس گونه پرهیز کنیم.

از امام باقر(ع) نقل شده که رسول خدا(ص) فرمود: «إِنَّ هَذَا الدِّينَ مَتِينٌ فَأَوْغِلُوا فِيهِ بِرِفْقٍ وَلَا تُكَرِّهُوا عِبَادَةَ اللَّهِ إِلَى عِبَادِ اللَّهِ فَتَكُونُوا كَالرَّاكِبِ الْمُنْبَتِّ الَّذِي لَا سَفَراً قَطَعَ وَلَا ظَهْراً أَبْقَى»؛ همانا این دین محکم و متین است، پس با ملایمت در آن در آیید و عبادت خدا را به بندگان خدا تکرار تحمیل نکنید تا مانند سوار درمانده‌ای باشید که نه مسافت را پیموده و نه مرکبی به جاگذاشته (یعنی به‌واسطه زیادی سرعت، مرکبش در بین راه از رفتار بازمانده).

ما من احد اغیر من الله: یعنی از خدا غیورتر وجود ندارد؛ بنابراین غیرت و تعصب را از هر سویی به سوی خدا باید برگردانیم و موارد آن را در قالب توحید بریزیم، به این معنا که هرجا تعصب ورزیدن، خداپسندانه است، باید تعصب ورزیم و هرجا نباشد نباید اعمال کنیم. از امام صادق(ع) نقل شده: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى غَيُورٌ يُحِبُّ كُلَّ غَيُورٍ وَ لِغَيْرَتِهِ حَرَّمَ الْفَوَاحِشَ ظَاهِرَهَا وَبَاطِنَهَا»؛ خدا غیرتمند است و هر غیرتمندی را دوست دارد و چون غیرت دارد کارهای زشت آشکار و پنهان را حرام کرده است.

پیاده‌روی میلیونی سالروز شهادت امام کاظم(ع) آغاز شد

پیاده‌روی ایام شهادت امام کاظم(ع) از شهرهای دور و نزدیک کاظمین آغاز شد و زائران با پای پیاده به سوی حرم امامین جوادین(ع) در حال حرکت هستند. به گزارش خبرگزاری فارس، ۲۵ رجب سالروز شهادت امام موسی کاظم(ع) است. بر همین اساس، جمعی از مشتاقان زیارت حرم امامین جوادین(ع) در حالی که هنوز تا ایام شهادت امام هفتم(ع) چند روزی باقی مانده، با پای پیاده از شهرهای مختلف در مسیرهای منتهی به کاظمین و حرم آن حضرت حضور یافتند و به این ترتیب پیاده‌روی شهادت امام کاظم(ع) را آغاز کردند. برخی نیز در بین شهرهای نزدیک کاظمین موکب پذیرایی راه‌اندازی کرده‌اند و به میزبانی از زائران کاظمین می‌پردازند. زائران نیز از زن و مرد، پیر و جوان در حالی که پرچم‌های عزا به دست دارند، به عشق امام کاظم(ع) مسیر را به سوی کاظمین طی می‌کنند. پیاده‌روی شهادت امام کاظم(ع) پس از پیاده‌روی اربعین حسینی به عنوان بزرگ‌ترین اجتماع شیعیان در عراق به شمار می‌رود و هر ساله میلیون‌ها زائر از شهرهای دور و نزدیک در ایام شهادت ایشان به حرم امامین جوادین(ع) مشرف می‌شوند. در سال‌های اخیر هم با وجود شیوع کرونا و در حالی که به نظر می‌رسید با اعمال برخی محدودیت‌ها در عراق، پیاده‌روی ایام شهادت امام کاظم(ع) برگزار نشود، اما هر ساله این مراسم باشکوهتر از گذشته برپا شد؛ به طوری که سال گذشته با وجود پذیرش نکردن زائر خارجی از سوی عراق، بیش از ۳ میلیون نفر در ایام شهادت امام هفتم شیعیان به کاظمین و حرم آن حضرت مشرف شدند. به گزارش فارس، امسال با توجه به حضور زائران خارجی به‌ویژه ایرانیان در عراق، مسئولان عراقی از احتمال افزایش تعداد زائران کاظمین در ایام شهادت موسی بن جعفر(ع) خبر داده‌اند.

فکس نوشت

تازه‌ترین تصاویر از ضریح جدید حرم حضرت زینب(س)

ضریح جدید حرم حضرت زینب(س) به همت هنرمندان عراقی در کربلا در حال ساخت است و سال آینده تکمیل و به دمشق منتقل می‌شود.

به گزارش خبرگزاری فارس، ضریح جدید حرم حضرت زینب(س) به همت خادمان حرم حضرت عباس(ع) در کربلا در حال ساخت است و به گفته مسئولان حرم عباسی، روند ساخت این ضریح بیش از ۷۰ درصد پیشرفت داشته است. آذرماه سال جاری روند ساخت مشبک‌های ضریح جدید حرم عقیله بنی‌هاشم حضرت زینب(س) به پایان رسید و هم‌اکنون هنرمندان عراقی با حضور در کربلا در حال ساخت و تزئین ضریح جدید حرم عمه سادات هستند. قرار است تا اواسط سال آینده ضریح جدید تکمیل و به دمشق منتقل شود.

اعتاب مقدسه

پیاده‌روی میلیونی سالروز شهادت امام کاظم(ع) آغاز شد